





Yoran Brondsema
& Tim Nijsmans

De
**HANGMAT
BELEGGER**

Lannoo

Inhoud

Woord vooraf	7
1—Het pad naar een betere beleggingsmethode	
Welkom in de beleggingswereld	10
De hangmatbelegger	11
Beter beleggen	12
Zonder zorgen	14
Onze geboorte als belegger	15
Plattegrond van dit boek	19
2—De filosofie van passief beleggen	
Hangmatbeleggen: de kernideeën	23
De geschiedenis van passieve fondsen	31
De kracht van passief beleggen	33
De alternatieven voor passief beleggen	40
Elf kritieken ontkracht	61
3—De praktijk van passief beleggen	
De componenten van een hangmatportefeuille	79
Index-ETF's: het instrument van de hangmatbelegger	89
Wat voor belegger ben jij?	92
Hoe ziet de ideale hangmatportefeuille eruit?	104
Hoe selecteer je een ETF?	105
4—De ene passieve belegger is de andere niet	
De globetrotter	137
Het dynamische duo	141
De classicus	145
De allrounder	149
De wereldverbeteraar	155
De levensgenieter	160
De baksteenliefhebber	164
De doemdenker (of is het de realist?)	168

Welke voorbeeldportefeuille past bij jou?	172
Welke portefeuilles haalden het niet?	172
De ultieme portefeuille	178
5—Hoe begin ik eraan?	
Hoeveel moet ik beleggen?	182
Waarin beleg ik?	187
Je eerste ETF kopen	191
Wanneer beleg ik?	201
Je hangmatbeleggingen blijven volgen	205
Andere manieren om passief te beleggen	213
Dankwoord	214
Meer lezen?	215
Bronnen	217

Woord vooraf

Het kriebelde al lang bij ons om de werkwijze van passief beleggen op papier te zetten. In België en Nederland is de almacht van de grootbanken nog altijd enorm groot. Als je er aandacht wilt krijgen voor een stijl van beleggen die vooral goed werkt voor de belegger en minder voor de bank, loop je vaak tegen een muur. Vele mensen krijgen bovendien weinig tot geen kritische informatie over beleggingen of een financiële opleiding op school. Het is dan ook logisch dat ze vaak gewoon bij de bank aankloppen, als ze willen starten met beleggen.

In dit boek tonen we je echter dat het anders en beter kan. En ja, daarbij zijn we soms kritisch over de financiële instellingen. Niet omdat we het werk van de mensen in de professionele financiële wereld niet erkennen. Integendeel, zij doen hun best en roeien met de riemen die ze hebben. Maar we merken dat de structuur en regels deze talentvolle mensen beletten om het maximum uit hun capaciteiten te halen. Hopelijk kan dit boek ook een aanzet zijn om dat te veranderen.

Voordat we ermee van start gaan, willen we al even Thomas Laureys bedanken, die het boekproject mee inspireerde en op de rails zette. We hebben veel gehad aan je input en tips. Samen met jou en anderen blijven we aandacht vragen voor passief beleggen en alles wat daaromheen hangt. Het einddoel is om met zijn allen eenvoudiger, goedkoper en beter te kunnen beleggen.

HET PAD NAAR EEN BETERE BELEGGINGS- METHODE

'Onze generatie en de jongeren die na ons komen, willen gewoon een laagdrempelige en eenvoudige oplossing om hun vermogen voor de toekomst te laten groeien.'

Yoran

'Diep vanbinnen schuilt in de meeste beleggers een actieve belegger die wil uitbreken. Maar om efficiënt passief te beleggen, mag dat juist niet gebeuren.'

Tim

Welkom in de beleggingswereld

Dag beste lezer. Met dit boek willen we je helpen je financiële toekomst veilig te stellen en het liefst zelfs te verbeteren, met de manier bij uitstek daarvoor: beleggen. Iets wat vandaag geen overbodige luxe is. We schrijven dit boek in tijden van hardnekkige inflatie die onze koopkracht en spaartegoeden doet smelten als sneeuw voor de zon. Bovendien ziet de toekomst van onze pensioenen er onzeker uit. Beleggen is dus meer dan ooit een noodzaak voor je financiële toekomst.

Denk nu niet dat je door te beleggen snel rijk zult worden. Beleggen is eerder een methode om via kleine stapjes over de lange termijn welvarend te worden en te blijven. Wees dus op je hoede voor praatjes over snelrijkformules. Die zullen enkel de gladde verkopers zelf rijk maken.

Snel rijk worden klinkt aantrekkelijk, omdat het nu eenmaal klopt wat Warren Buffett ooit zei: 'Niemand wil traag rijk worden.' Nochtans is dat realistischer. Kijk maar naar Buffett zelf. Tegenwoordig is hij jaar na jaar een van de rijkste mensen ter wereld, maar hij werd pas miljardair op zijn zesenvijftigste en verdiende het grootste deel van zijn fortuin na die leeftijd.

Dus oké, hoe verbeter ook jij, traag maar gestaag, je financiële toekomst? Wel, in dit eerste hoofdstuk beginnen we bij het begin. Eerst leggen we je de opzet van dit boek uit, aan de hand van de titel. Daarnaast stellen we onszelf voor. We leggen je uit wie we zijn en waarom we besloten hangmatbeleggers te worden. Maar ook wat die bijzondere titel van ons boek precies betekent.

Daarbij delen we onze ervaringen en successen, maar zeker ook onze vele fouten. Wij zijn dan ook geen onfeilbare orakels. We tonen je liever aan hoe we met vallen en opstaan tot een betere beleggingsmethode kwamen. Want als belegger en mens kun je alleen groeien door fouten te maken en daaruit te leren.

De bekende wetenschapsauteur Malcolm Gladwell stelde in zijn boek *Outliers* dat het 10.000 uren oefening vraagt om een vaardigheid echt onder de knie te krijgen. Hoewel dit concept deels achterhaald is, zit er een kern van waarheid in. Wil je een goede belegger worden?

Dan zul je vele vluchtturen moeten maken. Met dit boek willen we je heel wat uren zwoegen besparen en een duwtje in de goede richting geven.

De hangmatbelegger

Als we met dit boek één ding willen bewijzen, is het wel dat iedereen succesvol kan beleggen. Kortom: 'Iedereen belegger'. Dat is niet voor niets het motto van de Vlaamse Federatie van Beleggers (VFB), de grootste belangenvereniging voor beleggers in Vlaanderen. Een slogan en missie die we onderschrijven en waar we actief aan meewerken. Dus wat ook je leeftijd, geslacht, afkomst of IQ is: ook jij kunt beleggen!

Veel mensen willen ook wel beleggen of weten dat ze het zouden moeten doen. Maar dan krijgen ze koudwatervrees. Ze vinden beleggen ingewikkeld en begrijpen niet hoe de beurs werkt. Die vrees kent in feite twee oorzaken.

De eerste ligt bij jezelf. Wat we niet kennen, boezemt ons angst in. Dat oerinstinct kregen we mee van onze voorouders. Evolutionair was dit ook nuttig. Wat we niet kenden, kon namelijk dodelijk zijn, dus hielden we beter afstand. Maar in onze moderne wereld is kennis over datgene wat we nog niet kennen ruim beschikbaar, vaak zelfs gratis. Daardoor gaat dit argument niet meer op. En toch houden we nog vast aan onze angst voor het onbekende, maar dan eerder als excuus voor uitstelgedrag. Waarschijnlijk zei je al eens tegen jezelf: 'Ik maak later zeker nog werk van m'n financiële toekomst.' Wel, door dit boek te lezen zet je nu al de eerste stap daartoe. Wij zijn met veel plezier je enthousiaste gidsen op je verdere pad.

De tweede reden waarom veel aspirant-beleggers koudwatervrees ervaren, is dat veel beleggingsprofessionals er alles aan doen om beleggen ingewikkeld te doen lijken. Ze trekken een rookgordijn van complexiteit op, zodat ze vervolgens dat klusje van jou over kunnen nemen, in ruil voor een stevige vergoeding. Maar laat je niets wijsmaken door deze goeroes. De beurs is er wel degelijk ook voor jou. Ook

mensen die weinig verstand hebben van beleggen, kunnen met een kleine volgehouden inspanning op de beurs geld verdienen. Je hoeft daarvoor niet dag in, dag uit met beleggingen bezig te zijn.

Wij zullen je dus niet proberen te overdonderen met complex vakjargon. We strooien je ook geen zand in de ogen met ingewikkelde formules en methodes. Belangrijke beleggingsprincipes zullen we uitleggen in toegankelijke taal en met voorbeelden uit je eigen leefwereld.

Zo zul je stap voor stap je koudwatervrees overwinnen en ontdekken hoe je zonder stress mee kunt profiteren van de opbrengsten van de beurs. Hoe je je geld voor jou laat werken in plaats van omgekeerd door aan hangmatbeleggen te doen. Zo kun jij ondertussen genieten van die dingen die echt belangrijk zijn in je leven.

Beter beleggen

Waar denk jij aan bij het woord beleggen? Waarschijnlijk zie je de klasieke beelden uit de media opdoemen. Zoals een drukke beursvloer, waar handelaars hyperactief staan te gesticuleren en schreeuwen. Op de achtergrond zie je overal schermen vol getalletjes en grafieken. Een wereld vol actie, spanning en gevaar. Een biotoop voor professionals, waar geen plaats is voor gewone mensen zoals jij en wij.

Dat is niet wat wij bedoelen met beleggen. We hebben het namelijk niet over actief beleggen in individuele aandelen, goud, of complexe financiële producten. Actieve beleggers proberen beter te beleggen dan alle andere beleggers samen. 'Die andere beleggers' staan ook bekend als 'de markt'. Denk er eens goed over na. Voor elke koper van een belegging is er een verkoper met een tegengestelde mening. Actief beleggen is dus zelf je beleggingen kiezen met de bedoeling telkens opnieuw slimmer te zijn dan al die andere beleggers. Elke actieve keuze kost ook geld in transacties en belastingen of aan beheersvergoedingen. Haal je na al die kosten en met al die tegenstanders nog steeds een hoger rendement dan het gemiddelde van die 'markt'?

Dat is een uiterst moeilijke opdracht. Maar weinig professionals slagen er dan ook in, zoals we in dit boek zullen aantonen, en de vele kleine beleggers nog minder. Laat staan dat ze dit op lange termijn volhouden. Je neemt het namelijk op tegen vele duizenden actieve beleggers met veel meer kennis, middelen en tijd. Kennis, ervaring, middelen en tijd waarover jij als startende, kleine belegger niet beschikt.

Het is alsof je je als beginnende amateurbokser zou laten overhalen om het op te nemen tegen het gemiddelde van de profs. Beginnende beleggers die het actief opnemen tegen de markt kunnen een gelijkaardig (financieel) pak rammel verwachten.

En ja, het lukt zelfs de meeste professionals in de financiële wereld niet om de markt te kloppen. Studie na studie bewijst hoe de banken en vermogensbeheerders op dat vlak onderpresteren. Ook wanneer ze de actieve beleggingsfondsen (straks meer daarover) beheren waarin je via hen belegt.

Vanwege dit alles zijn wij overtuigde passieve beleggers. In plaats van het beter te willen doen dan de markt, volgen wij de prestaties van die markt. Daarvoor beleggen we in passieve fondsen. Je ziet ze soms ook terugkomen onder de noemers trackers, indexfondsen en – hoofdzakelijk – ETF's (Exchange Traded Funds). Deze spotgoedkope beleggingsinstrumenten, waar we de komende hoofdstukken uitgebreid op ingaan, volgen de resultaten van een bepaalde markt.

Wat je dan moet verstaan onder 'de markt'? Wel, als we zeggen dat we de markt volgen, volgen we eigenlijk een index. Een mandje van aandelen of andere beleggingen die representatief zijn voor (een specifiek deel van) een bepaalde markt. Zo zijn er indexen die de aandelenmarkt in een land of regio volgen, zoals Duitsland of Zuidoost-Azië. Andere indexen richten zich dan weer op bedrijven rond een bepaald thema, zoals elektrische auto's, of uit een bepaalde sector, zoals telecommunicatie. Je vindt zelfs indexen die de hele wereldmarkt van aandelen proberen te volgen. Of indexen die zich niet alleen focussen op aandelen, maar ook op obligaties, grondstoffen en bijna alles wat er op een beurs verhandeld wordt.

De verscheidenheid aan indexen is met andere woorden groot, en daarmee ook onze keuze. Maar vrees niet, we gaan precies uit de doeken doen welke indexen en soorten ETF's wij zelf verkiezen, en welke we niet zouden aanraden. We geven je zelfs een lijst met bewezen kant-en-klare portefeuilles mee, in hoofdstuk 4.

Op (zeer) lange termijn leveren aandelen het beste rendement op. Maar we zullen zien dat slechts een klein aantal aandelen het leeuwendeel van het rendement van de hele aandelenmarkt opbrengen. Dus wat als je gewoon via passieve fondsen je karretje aan de brede markt koppelt, in plaats van proberen te achterhalen welke aandelen dat dan wel zijn? Zo kun je zonder veel moeite mooie resultaten behalen. Je surft eenvoudig mee op de groei van de economie en de prestaties van sterke merken en bedrijven. We zullen aantonen dat je zo zelfs beter kunt beleggen dan het overgrote deel van de professionals en andere amateurbeleggers.

Zonder zorgen

Of we het nu willen of niet, geld speelt een belangrijke rol in alle aspecten van ons leven. Tegelijk is geld vaak een bron van conflicten. Nogal wiesdes dus dat iedereen er zich wel eens zorgen over maakt. Toon ons iemand die het tegendeel beweert en wij tonen jou een leugenaar of een dwaas.

Net als iedereen moet je bovendien waarschijnlijk hard werken voor je geld, heb je dus een grote angst om het te verliezen en ben je dus bang om te beleggen. Des te meer omdat de media beleggingen geregeld in een negatief daglicht stellen. Het is nu eenmaal interessant en spectaculair om over de beurs te berichten als het misgaat. Op televisie en in de kranten zien we dan dat de beurzen bloedrood kleuren en dat beleggers in paniek raken.

De boodschap dat je geld op de beurs rustig en traag voor jou kan werken is minder nieuwswaardig. Dat klopt nochtans. Door goedkoop en eenvoudig passief te beleggen, op de lange termijn, kun ook jij een succesvolle belegger worden. Daartoe geven we je in dit boek alle tools, waarmee je zelf aan de slag kunt gaan, en je angsten en onzekerheden kunt overwinnen.

Meer zelfs: als belegger zul je je minder zorgen moeten maken over geld. Je laat namelijk je geld voor jou werken, in plaats van andersom. Zonder veel moeite verkrijg je een extra potje geld, dat je meer vrijheid en ruimte biedt. Sommigen noemen het wel eens 'fuck you money'. Want dat potje kan je de vrijheid geven om een job die je niet graag doet te verlaten voor iets anders dat misschien minder betaalt, maar wel echt je passie is. Of je kunt een financiële reserve opbouwen, waardoor je deeltijds kunt gaan werken of eerder met pensioen kunt. Om maar te zeggen: beleggen is een weg naar minder financiële zorgen. En passief beleggen is een uitstekende methode om daar zorgeloos werk van te maken en bijgevolg zorgelozer te leven.

Onze geboorte als belegger

Iedereen begint om een andere reden te beleggen. Misschien las je er een interessant artikel of boek over (misschien wel op dit eigenste ogenblik)? Heel wat beleggers krijgen dan weer de microbe te pakken via een familielid, vriend of leraar.

In ieder geval: als de wereld van de beurs eenmaal voor je opengaat, raak je nooit meer van die microbe af. Vol enthousiasme wil je die grote nieuwe wereld verkennen, want beleggen is een leuke hobby, die nog eens geld opbrengt ook. En hoe meer je ontdekt, hoe meer het jeukt om aan de slag te gaan. Welke fases doorloop je dan als belegger?

→ De eerste wankel pasjes op de beurs

Zoals bij alles wat we leren, zijn we ook als beginnende belegger ongeduldig. Al die theorie is goed en wel, maar je wilt nu actie! Je opent een gloednieuwe beleggingsrekening en stort er een eerste bedrag. Spannend.

Sommige beleggers hebben dan wat koudwatervrees. Anderen beginnen al snel vol enthousiasme te kopen en verkopen. Vaak zonder veel lijn of strategie, dat herken je in alle eerlijkheid waarschijnlijk ook wel. Je hoort links en rechts wat tips en gaat daarmee aan de slag. Als je dan wat winst maakt, zit het helemaal goed. Je voelt je als een kleine Warren Buffett. Of dat nu komt door geluk of kunde, daar sta je op dat moment niet echt bij stil.

Die eerste stapjes in de grote beleggingswereld zet je met vallen en opstaan. Daar is niets mis mee, want fouten maken en daaruit leren hoort nu eenmaal bij elk leerproces. En altijd voel je verder die drang om te blijven ontdekken. Althans, zo gaat het bij veel beleggers. Tim verslond bijvoorbeeld als tiener al boeken en vakbladen over beleggen, vanuit een enorm grote interesse om te begrijpen wat die cijfers deed bewegen.

→ De puberende belegger

Op een gegeven moment begin je dan als belegger te puberen en te experimenteren. En net als bij een puber zijn niet al die experimenten altijd even veilig of geslaagd.

In deze fase begin je bijvoorbeeld te experimenteren met eigen strategieën en systemen. Net als een puber luister je niet naar ouderen die je met een vermanend vingertje terechtwijzen. Al die goede raad en maniertjes van oudere beleggers heb je niet nodig. Nee, jij zult dat beursvarkentje zelf wel eens wassen.

Heel wat beleggers ontdekken dan allerlei speeltjes en complexe afgeleide producten. Op zich is daar niets mis mee, maar je moet goed weten waar je mee bezig bent. En juist daarom ontspoot dit soort experimentjes weleens, net als bij pubers, met de nodige brokken en builen tot gevolg.

Zo kocht Yoran aandelen van Dropbox, toen dat bedrijf in maart 2018 naar de beurs trok. Hij gebruikte Dropbox al sinds het prille begin. Het was een goed product, waarmee hij dagelijks bestanden deelde. En toen hij de de toelichting bij de beursgang las, raakte hij overtuigd van de visie van de oprichter. Het moest dus wel een goed aandeel zijn!

Vijf jaar later staat het aandeel echter nog altijd op ongeveer dezelfde prijs. Yoran kijkt er nog dagelijks naar, wachtend op zijn kans om te verkopen. Maar ondertussen is de hele markt met enkele tientallen procenten gestegen, terwijl zijn aandeel nagenoeg even duur of goedkoop blijft.

→ Opvoeding in de industrie

Voor Tim kwam daar nog een fase bij, als belegger. Hij ging namelijk aan de slag in de financiële industrie, waar hij verder geschoold werd. Zo kreeg hij ook een academische blik op beleggen, die uitgaat van een aantal waarheden en dogma's, met een actieve kijk op die markt. Als professionele belegger en fondsbeheerder meende hij namelijk de markt te kunnen doorgronden, via doorgedreven analyse, en die zo te kunnen kloppen.

Zelf kwam je als belegger waarschijnlijk ook al in contact met professionele beleggers. Misschien liet je je wel bij je eerste stappen begeleiden door de 'beleggingsexpert' van een bank. Of ging het andersom? Zette je eerst zelf enkele stapjes en besloot je daarna toch maar bij een expert te rade te gaan? Aan de hand van jouw profiel belegde die dan voor jou in actief beheerde fondsen.

→ De twijfelende belegger

Ieder van ons, of in elk geval veel beleggers, beginnen op een bepaald moment ook te twijfelen. Dat is normaal en goed. Het is namelijk gezond als je nu en dan eens stilstaat bij de dingen en de stand van zaken opmaakt.

Wanneer je iets nieuws leert, zit je vol enthousiasme. Je weet nog niet goed wat je doet, maar het is spannend en je krijgt er maar niet genoeg van. Alleen begin je dan op een gegeven ogenblik op de grenzen van je kennis en enthousiasme te stoten.

Veel beleggers merken dan dat het een en ander toch niet zo vlot loopt. Die fondsen van de bank doen het maar zozo. De adviseur komt altijd weer met nieuwe producten af. Als zelfstandige belegger merk je na enkele toevalstreffers dat actief beleggen toch niet zo makkelijk is. En als je eerlijk je resultaten vergelijkt met de brede markt, blijven die achter.

Niet enkel particuliere beleggers beginnen trouwens te twijfelen. Ook professionals in de financiële wereld, zoals Tim, komen tot het besef

dat de wereld van actieve beleggingsfondsen weinig meerwaarde biedt aan de gemiddelde belegger.

De opkomst van passief beleggen is dan ook enorm in de Verenigde Staten, en nu volgt Europa. Maar nogmaals: bij de meeste mensen komt het besef dat je eenvoudig en goedkoop kunt beleggen maar moeilijk tot stand.

→ De volwassen passieve belegger

Al die fases hebben we ook zelf doorlopen, ieder op onze eigen manier. Als fondsbeleggers, actieve beleggers en experimenterende beleggers. Altijd overtuigd dat we op het goede pad zaten, iets wat je waarschijnlijk wel herkent.

Zoals we al zeiden: fouten maken is een essentieel onderdeel van het leerproces. Dat volwassenwordingsproces zorgde er uiteindelijk voor dat we hangmatbeleggers werden. Beleggers die kiezen voor passief beleggen, omdat ze zich bewust zijn van hun eigen beperkingen, maar ook van de fundamentele moeilijkheid van actief beleggen. Ze weten hoe uitdagend het is om de markt te kloppen en draaien zichzelf dan ook geen rad voor de ogen. Als hangmatbelegger doe je het zonder moeite even goed als de markt. Je kiest er rationeel voor om met hoge zekerheid de opbrengsten van de markt vast te klikken.

Misschien ben je nog niet helemaal overtuigd van de voordelen van hangmatbeleggen. Neem dan gerust de proef op de som zonder op één paard te wedden (hoewel je dat per definitie nooit doet, als je passief belegt). Lees verder en beleg naast je bestaande portefeuille een deeltje als hangmatbelegger. Vergelijk over lange termijn de rendementen en laat de resultaten voor zich spreken. Misschien wil je voor je plezier een deel actief beleggen? Dat kan natuurlijk ook perfect. Later in dit boek leggen we uit dat een beleggingsstrategie geen zwart-witverhaal is.

Plattegrond van dit boek

Met dit boek willen we zowel beginnende als ervaren beleggers bereiken. Als beginner kun je stap voor stap het boek volgen. Meer ervaren beleggers zullen sommige zaken al weten. Daarom bouwden we het boek zo op dat zij er de stukken uit kunnen kiezen die voor hen het belangrijkste zijn. Maar natuurlijk zijn ze ook welkom voor de hele rit.

In **hoofdstuk 2** gaan we dieper in op de filosofie van passief beleggen. Daarin bewijzen we je ook waarom passief beleggen zo veel beter is dan actief beleggen. We fileren een voor een de mogelijke alternatieven. Maar we bekijken het ook van de andere kant door de meest gehoorde kritieken op passief beleggen, waarvan sommige terecht zijn, te bespreken.

Bij **hoofdstuk 3** aangekomen is het tijd voor de volgende stap: waarin gaan we nu beleggen? De meeste tijd spenderen we aan ETF's, beursgenoteerde indexfondsen die een heel interessante manier zijn om passief te beleggen. We leggen ook uitgebreid rendement en risico uit, twee belangrijke concepten bij het beleggen. Je komt daarnaast ook te weten hoe je deze ETF's kunt vinden en beoordelen. Ook alles wat je moet weten over de belastingen, kosten en andere praktische zaken passeert de revue.

In **hoofdstuk 4** komen we tot onze voorbeeld- of modelportefeuilles. Voor elk type belegger stellen we een passende passieve portefeuille voor. En per portefeuille krijg je ook concrete voorbeelden van ETF's die je zou kunnen kopen, om een passieve belegger te worden.

Ten slotte pakken we het in **hoofdstuk 5** praktisch aan. Hoeveel kun je beleggen, waar doe je dat, wanneer doe je de investering en hoe ga je verder met zo'n beleggingsportefeuille om? Met dit hoofdstuk pak je de koe bij de hoorns en lanceer je jezelf als hangmatbelegger.

